

ECHOKARDIOGRAFIA OD PODSTAW

REDAKTOR DZIAŁU
prof. dr hab. n. med.
Edyta Płońska-Gościńskiak
Pracownia
Echokardiografii
Kliniki Kardiologii PUM
w Szczecinie

Kardiologia po Dyplomie
2011; 10 (12): 36-37

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy!

Mija pięć lat mojej wspianiałej przygody z działem Echokardiografia od podstaw, który miałam zaszczyt tworzyć i rozwijać na łamach *Kardiologii po Dyplomie*. Propozycję stworzenia tego działu od początku zawdzięczam zachęce i wsparciu profesora Grzegorza Opolskiego oraz kilku moich przyjaciół-echokardiografistów – Tomasza Kukulskiego, Andrzeja Szyszki i Andrzeja Gackowskiego, a także dołączającym się kolejnym znakomitym ekspertom echokardiografii polskiej – Mirosławowi Kowalskiemu, Piotrowi Hoffmanowi, Piotrowi Pruszczykowi, Zbigniewowi Gąsiorowi, Jarosławowi D. Kasprzakowi, Piotrowi Podolcowi, Hannie Szwed, Annie Klisiewicz, Krzysztofowi Gołbie, Wojciechowi Braksatorowi, Oldze Trojnarskiej, Marii Dudziak, Wojciechowi Kosmali, Katarzynie Mizi-Stec, Barbarze Lichodziejewskiej, Bożenie Sobkowicz, Leszkowi Szydłowskiemu, Markowi Maciejewskiemu, Iwonie Świątkiewicz, Piotrowi Szymańskiemu, Bogdanowi Firkowi, Agacie Leśniak, Magdalenie Kostkiewicz i wielu innym, którzy tworzyli ten dział ze mną, wkładając w niego trud, ogromną wiedzę i wielkie serce. Starłam się w redakcji działu zgromadzić największe autorytety echokardiografii polskiej, by Czytelnicy mieli szansę zapoznać się z podstawowymi i najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie echokardiografii w najbardziej dydaktycznej formie.

Pracę rozpoczęliśmy od opisanego algorytmu dobrej pracowni, protokołów badań i dekalogu dobrego lekarza echokardiografisty. Poruszyliśmy również aspekty zdrowotne i prawne związane z wykonywaniem badań echokardiograficznych. Następnie stworzyliśmy szczegółowe elementarze echokardiograficzne: podstaw echokardiografii, pomyłek i artefaktów badania oraz prawidłowego i patologicznego obrazu echokardiograficznego lewej i prawej komory, poszczególnych zastawek serca i innych struktur serca. Opracowaliśmy elementarze dotyczące spotykanych w codziennej praktyce patologii klinicznych – nadciśnienia płucnego, niewydolności serca, choroby wieńcowej, nadciśnienia tętniczego, stanów zapalnych serca, stanów nagłych, guzów serca, chorób osierdzia i wielu innych. Następnym krokiem były specjalne elementarze lekarza-echokardiografisty konsultującego na innych oddziałach, np. nefrologii, neurologii, elementarze nowoczesnych technik echokardiograficznych, elementarze echokardiograficzne nowoczesnych technik interwencyjnych w kardiologii, elementarze wad serca w ciąży i standardów kardiologicznych okiem echokardiografisty. Dodatkowo publikowaliśmy wywiady z najznakomitszymi europejskimi ekspertami echokardiografii, z którymi od 2010 roku pracuję w Zarządzie Europejskiej Asocjacji Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego. W każdym numerze pojawiała się również dydaktyczna zagadka echokardiograficzna.

Te opracowania przez wszystkie lata istnienia działu spotykały się z Państwa najwyższym uznaniem. Dział Echokardiografia od podstaw od 2006 roku, w którym pojawił się po raz pierwszy, był najlepszym działem *Kardiologii po Dyplomie*, czego wyrazem była najważniejsza nagroda, o jakiej marzy każdy piszący, czyli Piszący z Sercem – nagroda Czytelników za najlepszy dział w *Kardiologii po Dyplomie*, którą wraz z zespołem miałam zaszczyt i przyjemność otrzymywać co roku przez 5 lat w latach 2006-2010. Wszystkim Czytelnikom bardzo serdecznie dziękuję, ponieważ była to dla mnie główna zachęta do pracy. Równoległe z artykułami powstały również dwie monografie: *Standardy kardiologiczne okiem echokardiografisty*, które będą kontynuować. Dział stał się również inspiracją dla powstania książki pod moją redakcją pt. *Interna w obrazach echo*, pierwszej tego typu w Europie i prawdopodobnie na świecie, a obecnie powstaje taka książka na potrzeby Europejskiej Asocjacji Echokardiograficznej. Wreszcie w tym roku, jako ukoronowanie i podsumowanie mojej pięcioletniej działalności w *Kardiologii po Dyplomie*, wydano książkę pod moją redakcją pt. *Kompendium echo*. Według recenzenta monografii *Kompendium echo* pod redakcją Edyty Płońskiej-Gościńskiak jest podsumowaniem zdobyczy echokardiografii ostatnich lat, ale pełni też inną rolę – jest wizytówką polskiej szkoły echokardiografii, prezentacją dorobku wielu badaczy i ośrodków”.

Pięcioletni dydaktyczny program echokardiograficzny opracowany i realizowany przeze mnie i licznych współpracowników w ponad 170 publikacjach w *Kardiologii po Dyplomie* oraz książce *Kompendium echo* wyczerpuje aktualny stan wiedzy na temat echokardiografii i jest wystarczająco obszerny, by Czytelnicy mogli to wykorzystać, by zostać dobrymi echokardiografistami, stworzyć dobrą pracownię echokardiograficzną i mieć zadowolonych pacjentów. Dlatego w niniejszym numerze załączam zamykającą moją działalność w *Kardiologii po Dyplomie* artykuły wraz z zagadką i tradycyjnym świątecznym Dekalogiem dobrego lekarza echokardiografisty.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję wszystkim Czytelnikom, którzy nasz dział pięciokrotnie wyróżnili najwyższą nagrodą, dziękuję znakomitym współautorom tworzącym ze mną publikacje w *Kardiologii po Dyplomie* i monografię *Kompendium echo* oraz wszystkim, którzy ze mną współpracowali.

Życząc Radosnych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku, spodziewam się spotkać Państwa 30 marca 2012 roku w Szczecinie na II Ogólnopolskiej Konferencji „Interna w obrazach echo & standardy diagnostyki i leczenia”, a następnego dnia, 31 marca 2012 roku, na Europejskim Kursie Echokardiograficznym EAE oraz tradycyjnie jesienią 5-6 października 2012 roku na Międzynarodowej Konferencji XIV Bałtyckie Dni Kardiologii „Od prewencji do niewydolności serca – diagnostyka i leczenie z echokardiografią” oraz oczywiście na innych konferencjach, warsztatach i kursach w Polsce.

Edyta Płońska-Gościniak

Dekalog lekarza echokardiografisty

1. Pozyskaj zaufanie chorego i zbierz wywiad, użyj stetoskopu.
2. Wymagaj wcześniejszej dokumentacji medycznej.
3. Badaj bez pośpiechu.
4. Nie pozwól przeszkadzać sobie w badaniu.
5. Nie ograniczaj pełnej oceny tylko do wybranych elementów badania echokardiograficznego serca.
6. Zawsze przestrzegaj obowiązującego standardu badania.
7. Nie staraj się za wszelką cenę sporządzić wyniku natychmiast po zakończeniu badania.
8. Koniecznie systematycznie pogłębiaj swoją wiedzę.
9. Koniecznie weryfikuj swe rozpoznania.
10. Nie mów źle o innych echokardiografistach.